

Bijlage 4: Notitie Algemene voorziening wasverzorging

Algemene voorziening wasverzorging

Gezien enerzijds het hoge beroep ondersteuning voor de wasverzorging en anderzijds de eigen kracht en/ of het sociale netwerk van cliënten wordt voor de wasverzorging geadviseerd om te onderzoeken of hier andere mogelijkheden en oplossingen voor zijn zoals bijvoorbeeld het wassen van het wasgoed op locatie van de aanbieder of een algemene voorziening.

De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) kent naast de maatwerkvoorziening ook het begrip algemene voorziening. Bij de beoordeling op welke manier in de ondersteuningsbehoefte van de cliënt kan worden voorzien, wordt in eerste plaats gekeken naar eigen mogelijkheden en mogelijkheden binnen het eigen netwerk van de cliënt. Wanneer daar geen of onvoldoende oplossingsmogelijkheden aanwezig zijn, wordt vervolgens beoordeeld in hoeverre een algemene voorziening de oplossing kan bieden. Wanneer deze ook niet kan voorzien in de ondersteuningsbehoefte van de cliënt, wordt een maatwerkvoorziening geïndiceerd.

Een algemene voorziening kan voorzien in de ondersteuningsbehoefte van de cliënt en voor gemeenten een goedkopere oplossing zijn dan een maatwerkvoorziening. Het is daarom interessant om de mogelijkheden te verkennen, in eerste instantie voor het onderdeel wasverzorging. Voor dit onderdeel wordt nu gekozen omdat binnen de huidige overeenkomsten de Twentse gemeenten óf geen wasverzorging hebben ingekocht óf wasverzorging hebben ingekocht voor een niet reëel tarief (€ 10,00 per 4 weken).

In deze notitie worden de kenmerken van de algemene voorziening beschreven. Afsluitend wordt een proces geschetst.

Definitie algemene voorziening

Het begrip algemene voorziening is in de Wmo gedefinieerd als "het aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning" (artikel 1.1.1 lid 1 Wmo 2015).

Op grond van artikel 1.1.1 lid 1 Wmo 2015 moet de algemene voorziening geboden worden door een aanbieder. Onder aanbieder wordt verstaan een natuurlijke persoon of rechtspersoon die jegens het college gehouden is om een algemene voorziening (of een maatwerkvoorziening) te leveren. Een derde die zich jegens de cliënt verbindt tot het leveren van bepaalde activiteiten, diensten of zaken, is geen aanbieder in de zin van de wet en er is dan ook geen sprake van een algemene voorziening (CRvB 18-05-2016, nr. 16-948 WMO15).

In het beleidsplan en in de Verordening Wmo wordt vastgelegd welke algemene voorzieningen beschikbaar zijn en wat de kosten van het gebruik van deze voorzieningen zijn.

Doelgroep

Algemene voorzieningen zijn toegankelijk voor alle inwoners van een gemeente; ook mensen die zorg ontvangen als bedoeld in de Wlz of mensen zonder beperkingen kunnen gebruik maken van een algemene voorziening voor de wasverzorging.

Toegang

Om van een algemene voorziening gebruik te kunnen maken, is geen uitgebreid onderzoek naar de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager noodzakelijk. Een formele beslissing (beschikking) van de gemeente is niet nodig. De aanvrager die tot de doelgroep van de voorziening behoort, kan meestal meteen van de algemene voorziening gebruik maken. Beoordeling of de

aanvrager tot de doelgroep behoort kan plaatsvinden door de aanbieder van de algemene voorziening. Is de aanvrager van mening dat hij niet voldoende wordt ondersteund met een algemene voorziening, dan kan hij een maatwerkvoorziening aanvragen. Een inwoner kan zich dus rechtstreeks melden bij de aanbieder van de algemene voorziening, maar kan ook via de gemeente naar de algemene voorziening worden verwezen.

Primaat algemene voorziening

Een algemene voorziening kan een voorliggend en volwaardig alternatief zijn voor een maatwerkvoorziening. Of dit in een individueel geval ook zo is, onderzoekt de gemeente indien een cliënt een melding doet voor maatschappelijke ondersteuning.

Een cliënt die naar het oordeel van de gemeente voor een specifieke vorm van ondersteuning gebruik kan maken van een algemene voorziening, komt niet in aanmerking voor een maatwerkvoorziening.

De volgende vragen moeten in het individuele geval worden beantwoord om vast te stellen of de inzet van een algemene voorziening voldoet:

- De algemene voorziening moet daadwerkelijk beschikbaar zijn
- De algemene voorziening moet door belanghebbende financieel gedragen kunnen worden
- De algemene voorziening moet een adequate compensatie bieden

Wanneer de algemene voorziening niet volstaat moet de gemeente in staat zijn om de betreffende maatwerkvoorziening in te zetten. Dit betekent dat, ondanks het beschikbaar hebben van een algemene voorziening, de gemeente de maatwerkvoorziening wel moeten inkopen. Het hebben van een algemene voorziening brengt niet met zich mee dat de gemeente geen maatwerkvoorziening hoeft in te richten

Financiën

In de verordening Wmo moet worden vermeld wat voor de cliënt de kosten zijn van het gebruik van de algemene voorziening. De gemeente heeft er enerzijds belang bij dat de kosten van de algemene voorziening voor de gebruiker laag zijn. Daarmee is algemene voorziening financieel laagdrempelig. Anderzijds leidt dit tot een aanzuigende werking (de voorziening staat immers open voor alle inwoners) en daarmee tot hogere kosten voor de gemeente.

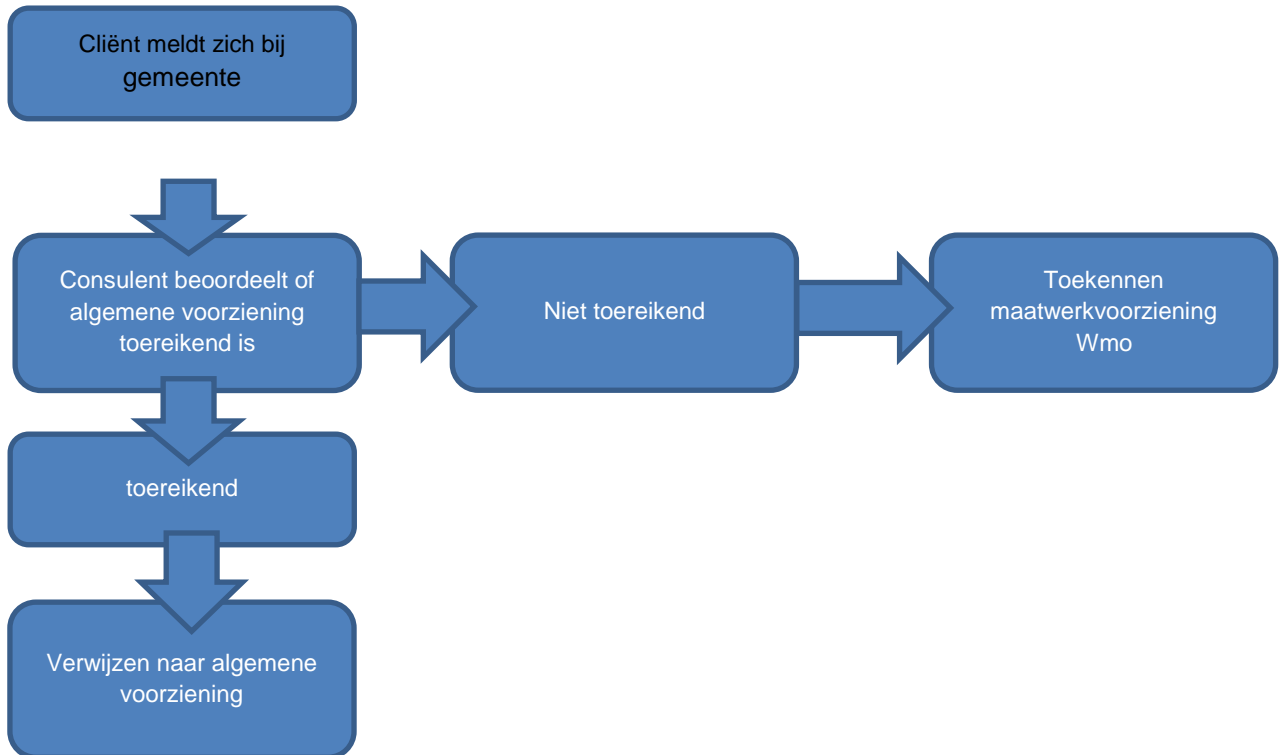
De oplossing ligt waarschijnlijk in differentiatie van de eigen betaling per doelgroep. Het is mogelijk voor cliënten met een laag inkomen een compensatie toe te kennen in de vorm van bijzondere bijstand. Een andere mogelijkheid is bepaalde doelgroepen korting te geven op de eigen betaling. Voor de cliënten die gebruik maken van zowel de algemene voorziening als een maatwerkvoorziening moet oog zijn voor de cumulatie van eigen bijdrage (maatwerkvoorziening) en eigen betaling (algemene voorziening).

De verwachting is dat de kosten van een algemene voorziening voor de gemeente lager uitvallen dan de kosten van maatwerkvoorzieningen. Enerzijds vanwege efficiency, specialisatie en beperkte uitvoeringskosten. Anderzijds vanwege een extra stimulans voor de cliënt om binnen zijn eigen mogelijkheden en netwerk te voorzien in zijn behoefte aan ondersteuning.

De investeringsruimte voor het ontwikkelen van de algemene voorziening Wasverzorging kan gezocht worden binnen (een deel van) de ingeschatte kosten voor de maatwerkmodule Wasverzorging.

In Nederland is tot nu toe weinig ervaring opgedaan met een algemene voorziening voor de Wasverzorging. Er zijn daarom weinig tot geen passende voorbeelden waaruit blijkt dat het systeem goed werkt. Om het systeem uit te testen kan daarom ook gekozen worden voor een pilot op beperkte schaal. Op basis van de uitkomsten van de pilot kan dan bepaald worden of het systeem breed toepasbaar is en wat daarvoor een reële startdatum is.

Proces beoordeling

Voorbeeld Proces Algemene voorziening wasverzorging

Proces facturatie

